

Slim herplanten is duurzamer én goedkoper

Afgelopen winter plantte Rijkswaterstaat Zee en Delta duizenden bomen en planten op de 6 km lange landtong tussen het **Schelde-Rijnkanaal** en het **Spuikanaal** in Zeeland. Projectleider Stephan Roos: ‘Als je met het groenbeheer aansluit op regionale plannen, krijgt je groene areaal meer waarde.’

De nieuwe bomen en planten langs het Zeeuwse water kwamen in plaats van de populieren die om veiligheidsredenen waren geroid en gedund. Patrick van Iersel, adviseur Duurzame Leefomgeving bij RWS Zee en Delta. ‘Ik wil het regionale assetmanagement Groen graag een stap verder brengen door noodzakelijke vervanging in een breder regionaal perspectief te zetten. Daarom wil ik aansluiten op ambities die er in de regio al liggen voor het wegennet. Hoe kunnen we er bijvoorbeeld voor zorgen dat de nieuwe beplanting landschappelijk goed aansluit op de regionale plannen?’

Belang van biodiversiteit

Wat RWS Zee en Delta in ieder geval wilde, was een toekomstbestendige beplanting. ‘Veel planten zitten nu aan het einde van de levensduur. Als je zorgt voor meer diversiteit in de flora, verschillende soorten planten en bomen neerzet, gaan de bossen veel langer mee.’ Zijn redenering klinkt even simpel als logisch: ‘Meer variëteit in bomen spreidt het risico op ziekten en voorkomt rigoureuze houtkap. Bovendien trekt gevarieerder flora meer diersoorten aan, waardoor er op verschillende fronten biodiversiteit ontstaat.’ Dat is de reden dat Patrick en Stephan Roos een beplantingsplan hebben laten ontwikkelen waarin ze streven naar een toekomstbestendige en biodiverse inrichting die past bij de omgeving. In de aanbesteding is gestuurd op hoogwaardige kwaliteit van realisatie van de aanplant en nazorg. Stephan: ‘Wij geloven in die manier van werken, maar een aannemer moet daar ook in geloven en op anticiperen. Die klik moet er zijn.’

Hoogwaardig hout verwerken

De aannemer leverde uitstekend werk. Natuurlijk hield hij, zoals wettelijk is bepaald, in de uitvoering rekening met het broedseizoen en de vlieg- en voedselvoorzieningsroute van vleermuizen. Ook nam hij mitigerende maatregelen, zoals het ophangen van vleermuiskasten en het in tact laten van holen en nesten. Patrick: 'Er zijn duizenden nieuwe bomen en struiken van verschillende soorten geplant, zoals de iep, esdoorn, zomereik, haagbeuk, ratelpopulier, lijsterbes, hazelaar, meidoorn, sleedoorn en liguster. Deze zijn bekostigd met de houtopbrengst van de spoedkap en de latere dunning. Het hout is hoogwaardig verwerkt, dus er zijn meubels en dergelijke van gemaakt.'

Niet alleen voor het oog

Ook Dennis de Brouwer van Boomrooierij Weijtmans – hij gaf leiding aan de uitvoeringswerkzaamheden van het bomenvervangproject – kijkt tevreden op het project terug. 'In totaal hebben we een gebied van 7 ha beplant. Nu het hartje zomer is en alles groeit en bloeit, zie je hoe mooi het is geworden. Maar het is niet alleen maar voor het oog wat we hebben gedaan. We hebben bijvoorbeeld ook opnieuw profiel aangebracht in dichtgeslibde sloten. Deze kunnen nu weer het water goed afvoeren.'

Goed verzorgen

De komende jaren heeft het bosperceel onze speciale aandacht, laat Dennis weten. 'We geven de bomen en planten extra water in droge periodes en zorgen ervoor dat het onkruid niet te veel gaat woekeren. Het bosperceel is nog kwetsbaar en heeft ons toezicht en onze verzorging nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Na 2 jaar zijn de planten en bomen goed geworteld en dus al wat weerbaarder.'

Groenbeheerplan maken

Bij een toekomstbestendig bos hoort een planmatig onderhoud, vindt Patrick. Inmiddels is RWS volop bezig met een groenbeheerplan waarmee de aannemer straks aan de slag kan. 'Niemand zit op zoiets als spoedkap te wachten. Om dit voor te zijn willen wij ons groenbeheer planmatiger aanpakken. Hoe? Door niet alleen te denken aan volgend jaar, maar in termen van tien, twintig of zelfs dertig jaar. Mijn tip aan andere groenbeheerders bij RWS is dan ook: bedenk vanuit de principes van onder meer biodiversiteit en landschappelijke inpassing wat je wilt met je groen en leg dit vast in een groenbeheerplan. Zo kun je de aannemer beter aansturen en heb je zelf de sleutel in handen voor een toekomstbestendig bos.'

Goed in beeld

Stephan onderstreept dit. 'Als je op een proactieve manier met je bos omgaat, kun je werkzaamheden en kosten beter plannen. Om tot planmatig beheer en onderhoud te komen is het noodzaak om de kwaliteit van de bosbestanden goed in beeld te hebben. Daarom gaat Zee en Delta met een digitaal areaalinformatiesysteem werken waarin de fysieke toestand van al het groen wordt vastgelegd. Patrick: 'Op basis hiervan kunnen we plannen maken voor herinrichting, renovatie en regulier onderhoud. De opdrachtnemer heeft vervolgens een stevig plan in handen voor de uitvoering en als groenbeheerder weet je precies wat je krijgt. Mijn handen jeuken om ermee aan de slag te gaan!'